

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Eğitimde 4+4+4+ düzenlemesine geçildikten sonra eğitim alanında yaşanan sorunlar ve aksaklıklar her geçen gün kat be kat artmaktadır. TBMM'nin eğitim alanında yaşanan sorunları tespit etmesi ve çözüm yöntemlerini belirlenmesi, hükümetin ve kamu kurumlarının bu konudaki sorumluluklarını ele alınması; bilimsel, cinsiyet eşitlikçi, ulaşılabilir, parasız ve anadilde eğitim hakkına erişimi önündeki engellerin kaldırılması için gereken tedbirleri belirlemesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Sezai Temelli

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (1989), çocukların eğitim haklarını güvence altına alan 28. Maddesinde, taraf devletlerin çocukların eğitim hakkını kabul ettiği ve bu eğitim hakkının fırsat eşitsizliğine mahal vermeden uygulanması gerektiği açıkça belirtmektedir. Sözleşmeye taraf olan devletlerden biri olan Türkiye, çocukların eğitime erişimi, her kesimden öğrencinin eğitimden tam olarak yararlanması, anadilde ücretsiz eğitim hakkı, eğitimde fırsat eşitliği, özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar konusunda ne yazık ki diğer ülkelere göre bir hayli geride kalmıştır.

Türkiye'de 2012-2013 döneminde zorunlu eğitimin 8 yıldan 12 yıla çıkarılmasını düzenleyen 4+4+4 eğitim sistemini uygulamaya koymasıyla sorunlu olan eğitim sistemi daha da sorunlu hale gelmiş ve eğitimin niteliği ve kalitesinde hızlı bir düşüş yaşanmıştır.

Kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen eğitim modeli, başta eğitimciler olmak üzere geniş toplumsal kesimlerin itirazlara rağmen hayata geçirilmiş ve eğitim sistemini AKP'nin kendi ideolojik-siyasal hedeflerine uygun şekilde biçimlendirmeye çalıştığı bir sistem haline gelmiştir.

Bugün gelinen aşamada eğitim sistemi, niteliksiz, toplumsal cinsiyet eşitliğinden uzak, ticarileşmiş, dini cemaat dernek ve vakıfların temel faaliyet alanı haline geldiği, milliyetçi muhafazakâr ideolojinin hâkim olduğu müfredat uygulamaya sokulmuştur.

Eğitim biliminin temel ilkelerine aykırı olarak düzenlenen 4+4+4 eğitim modeline karşı çıkanların en önemli itirazlarından birisi de okullaşma oranlarında düşüşün yaşanacağı eleştirisi ve kaygısıydı. Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2021- 2022 Örgün Eğitim İstatistikleri dair açıkladığı veriler söz konusu eleştiri ve kaygıların ne kadar doğru ve haklı olduğunu ortaya koymuştur. MEB İstatistiklerine göre, 2011-2012 eğitim öğretim yılında ilkokul 1.sınıfa kaydı yapılan 1 milyon 404 bin 857 çocuktan, 2021-2022 yılına gelindiğinde 1 milyon 62 bin 976'sı ancak 12. sınıfa kadar gelmekte, 341 bin 881 (%24,34) çocuk ise 12. Sınıfa kadar eğitimlerini devam ettiremeyen çocuk olduğunu belirtmektedir. 4+4+4 modeli adı üzerinde 12 Yıllık Zorunlu Eğitim olarak uygulamaya konulmuş ancak öğrencilerin %24, 34'lük kısmı 12. sınıfı görmeden eğitim hayatları son bulmaktadır.

MEB'in yukarıda açıkladığı istatistiğine ilişkin eğitimciler bu sorunun nedenleri üzerinde durmuş ve özellikle çocuk işçiliği ve anadili Türkçe olmayan çocukların yaşadığı zorlukların üzerinden bölgeler arası eşitsizliğe dikkat çekmiştir. Buna göre; Anadili Türkçe olmayan çocukların ağırlıklı olarak yaşadığı 14 ilin 2011-2012 yılı ilkokula başlama sayıları ile 2021-2022 yılı 12. sınıfta görülenlerin sayılarını karşılaştırılmıştır. Urfa, Mardin, Batman, Bitlis, Siirt, Diyarbakır, Ağrı, Muş, Van, Şırnak, Bingöl, Hakkâri, Adıyaman, Iğdır illerinde 286 bin 947 çocuğun 1.sınıfta kayıtlı olduğu; bunlardan yalnızca 165 bin 136'sının 12. Sınıfta göründüğü çocuklardan %42,45'inin 12. sınıf istatistiği içinde olmadığı tespit edilmiştir. İllere dağılım oranı ise şöyledir: Şanlıurfa'da %59,13, Mardin'de %54,70, Iğdır'da %42,96, Siirt'te %39,95'tir.

Yine aynı araştırmaya göre; çocuk işçiliğinin yoğun olduğu, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Samsun, Adana, Mersin, Kayseri, Gaziantep, Konya, Antalya, Tekirdağ, Kocaeli, Zonguldak illerinde 2011-2012 yılında 626 bin 370 çocuğun 1. sınıfa başladığı, bu çocuklardan 504 bin 538'inin 12. sınıf sayılarında görüldüğü, 121 bin 832 çocuğun ise görülmediği bir sonuç ortaya çıkmıştır. En yüksek iller sıralamasında Konya'da %43,23, Adana'da %38,31, Mersin'de

%25,09, İstanbul'da %22,82 oranları dikkat çekmektedir. Bu veriler ışığında bölgeler arası sosyo-ekonomik farklılıkların eğitimde firsat eşitsizliğine yansımaları bakımından çarpıcı veriler bize sunmaktadır.

Eğitimde 4+4+4+ düzenlemesine geçildikten sonra eğitim alanında yaşanan sorunlar ve aksaklıklar her geçen gün kat be kat artmaktadır. TBMM'nin eğitim alanında yaşanan sorunları tespit etmesi ve çözüm yöntemlerini belirlenmesi, hükümetin ve kamu kurumlarının bu konudaki sorumluluklarını ele alınması; bilimsel, cinsiyet eşitlikçi, ulaşılabilir, parasız ve anadilde eğitim hakkına erişimi önündeki engellerin kaldırılması amacıyla meclis araştırmasına açılması önemle arz etmektedir

			
1	ALI BOZAN	mer ho	Alm
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR —	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	Maria
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	+24
6	TUNCER BAKIRHAN	Siirt	FM
7	PERİHAN KOCA	MERSIN	Temboth
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	A
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDIN	fuelly :
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	Alhower
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	Just
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	Jam m
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	moful
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	- Huloqui
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	Que
17	GEORGE ASLAN	MARDÍN	Chul
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BITLIS	Die Control
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	B. M.
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	Julial
	<u>-</u>	•	,